

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Martini Lvtheri Piae Ac Doctae Operationes In Dvas Psalmorvm Decades

Luther, Martin

Basileae

VD16 L 5540

eingebundene handschriftliche Notizen

urn:nbn:de:hbz:466:1-37005

im laudare & benedicere. At nos hic
tempore crucis sonemus: Laudans
is ero: ut tunc etiam deus tibi placeat
dio dignissimus tibi uideat. Hic enim
mod Isaiæ. xlvij. dicit: In frenabo te lau
frenatur, in medijs aquis & turbini
te dei. Verum opera spiritus sunt hæc,
te impleta, & omnibus qui sunt Chri

od. putant nõ de corporea uoce, sed de
isi purissima, propter pronomen, Mea,
ogitationibus interpellatur. Quæ uera
ulam esse puto, q̄ uox affectus, quãdo
in erumpat in uocem corpoream. Nam
ce clamauit, & nobis clamãdum esse do
us & foris dñm inuocemus.

ic mõtem uarie intelligi uideo: Alijs ipse
tur: Alijs de summa diuinitate, alijs aliud
s, modo id (quantum somnio) obserues,
sal. ij. montem sanctum Zion, dixit super
esset rex. Ideo nominãdus erat ille mons,

et. Hic uero, a quo regitur, & de quo exau
tem nec nomen habens. Quo mihi uideo,
ntationis auxilium diuinam sperare quidem
pus, & genus auxilij nobis esse incognitum,
ntur in ea, quæ nec uidentur nec audiuntur,
teq̄ ita oculus fidei, in tenebras interiores & car
p uider, nisi quod attenuatur suspiciens in excel
xilium ei: In sublimi uidet, & de sublimi expe
hoc sublime, & quale adiutoriũ futurum, ignorat.
rebat, tamen tẽtatus est in similitudine per omnia

pro nobis, ut & ipse, quæ montem quodãmodo iuxta humanitatem habuerit
ignotum & incomprehensibilem, pro hora passionis, quod & alio psal. xxj. si
gnificat, dicens: Tu autem in sancto habitas, id est, in abscondito & inaccessio
secreto. Sicut enim deus est ineffabilis, incomprehensibilis, inaccessibleis, ita
eius uoluntas, & auxiliũ, præsertim in tempore derelictionis. Ideo nisi fides hic
expertum reddat & tẽtatio probatum, nullis uerbis tradi potest, quid sit mons
iste sanctus dei. Idem ergo est, ac si diceret: Exaudiuit me de monte sancto suo,
quod uulgo dicitur: Exaudiuit me ineffabili, incomprehensibilisq̄ modo, quod
nunq̄ cogitalsem, deorsum scio me exauditum, sed quo modo, ignoro: Eripu
it me de alto, & de summo accepit me (ut alibi dicit) sed nõ cognosco, quid sit
hoc altum, hoc summum, hic mons. Eadem ratio, quando derelinquit, & non
exaudit, neq̄ enim scimus quo uadat, aut unde ueniat spiritus, etiam si uocem
eius audiamus, dum spirat, ut Christus Ioã. iij. dicit, & Iob. ix. Si uenerit ad me,
non uidebo eum: Si abierit, non intelligam. Sic est, inquit, omnis, qui ex spiri
tu natus est. Abijt cum abeunte, hoc est, relinquitur relinquirente spiritu & ue
nit cum ueniente, hoc est, exauditur exaudiente spiritu, nescit tamen utrunq̄,
quid, & quomodo secum agatur.

Vox orantis

Mons sine no
mine.

In tentatione
auxilium a do
mino.

Hoc est,

Handwritten marginal notes in Latin script, including phrases like 'S. Geminus hinc', 'Petrus dicitur', and 'Hic uero, a quo regitur'.

tia uirtus, deum credere exaltarent
& inferis. Hic enim abscondita est es
nulla salus in deo. Itaq; contra spem, i
sapientia, nimis hodie est abscondita
Via ad cœlū. cœlum alia uia est, q̄ ista crux Christi.
suis operibus, & uita contemplatiua c
blandissima est utraque & tranquilla, i
retur, & aduersitatibus perturbetur. C
rus, qui intelligit.

Voce mea ad dominum clama

sancto suo. Sela.

Hebræus in futuro dicit, ut & sanctus H
placetq; mihi magis q̄ præteritum. Est en
glorificantis deum, ac gratias agentis ei, q
sicut sperauerat in uersu præcedente. Nan
dantium, ut recitēt ea quæ gesserunt, quæ p
adiutori. Sicut psal. lxxv. Venite & audite, &
quanta fecit animæ meæ. Ad ipsum ore m
mea. Et psal. lxxx. Exultate deo adiutori n
domino, gloriose enim honorificatus est & c
uisse, se susceptum, percussos inimicos, dent
affectu gratitudine & lætitia plenissimo.

Hoc est, nimirum, quod mutationem facit,
sona secunda locutus est, subito uertit uerbum
na loquens: Exaudiuit me, inquit, non exaudi
ui, non ad te clamaui, omnibus enim nota esse
contulit, quod grati animi est.

lam illud, quod in hebræo per futurum, dicit: C
ctum maiorem habet, q̄ clamaui in præterito, h
immo præteritum præualementia includit, atq; ut
ctus eius est huiusmodi: Ego, qui iā exptus sum, q̄ bonus, q̄ dulcis dominus,
q̄ non deserat, q̄ non despiciat clamantes ad se, q̄ fideliter suscipiat, seruet, ex
alter, omnes inuocantes se, talem me erga eum habebō deinceps in æternum,
ut cum plenissima fiducia ad solum ipsum confugiam. Non timebo etiam mil
lia populi, paratus sum in eum sperare, etiam si multo plura & maiora ferenda
sunt, & (ut lob ait) Etiā si me occiderit, in eū sperabo, hic est ille deus in quem
omnes merito confidunt, præsumantq; de quo neminem desperare cōueniat:
O infelices, qui uel multitudine uel magnitudine malorum fracti, non intelli
gentes q̄ potenter, q̄ mirabiliter, q̄ gloriose, hic deus saluet clamantes ad se.
Hunc affectū sequentia indicat: Non timebo, inquit, milia populi. Item: Dñs
est salus & c. Sic & eodem affectu, psal. xxxiiij. dicit: Benedicam dñm in omni
tempore. q. d. Stultus ego, qui hucusq; in tempore uno dominū benedixi, scilicet
cet, prospero & quieto, nesciebam q̄ potens sit etiam in tempore aduerso, p̄
de etiā in tempore malorū eum deinceps benedicam. Siquidē sunt qui laudent
deum tēpore sereno, iuxta illud: Confitebitur tibi, cū benefeceris ei. Et in tem
pore tētationis adeo recedūt, ut ad quodlibet aliud potius q̄ ad deū confugiāt,
deniq; nec

Affectus psal
lenis.